

Oponentský posudok diplomovej práce

Názov diplomovej práce: **Dětský ostrov, Praha**

Diplomant: **Bc. Ondrej Zajac**

Ústav: **15118 Ústav nauky o budovách**

Fakulta architektury ČVUT, Praha

Oponent: **Ing.arch. Ľubomír Závodný, host' profesor,
FA STU, Bratislava**

V zadaní diplomovej práce cieľom diplomovej práce bolo hľadanie súčasného výrazu ostrova v meste, jeho využitia k okolitému mestu a jeho nová interpretácia. Samotná anotácia nabáda kľúčovými slovami k tvorbe priestoru ako je verejný priestor, park, pavilon.

História a analýza

Veľmi rád som vhupol do tejto problematiky prečítaním si rozsiahlej textovej časti historie Dětského ostrova a analýz kontextu ostrova k mestu Praha. Ponúka popis rôznorodosti názvov, majiteľov, funkcií a meniaceho sa rozsahu či veľkosti ostrova. Ostrov až v 20. storočí bol vybudovaný pre funkciu venovanú deťom a dostal aj svoj dnešný názov.

Filozofia

Textová/verbálna obhajoba základných pojmov a svojho riešenia je pútavým čítaním. Diplomant deklaruje hľadanie nového typu verejného priestoru pričom spochybňuje klasický zaužívaný verejný priestor a premýšľa o jeho ďalších funkciách, aktivitách. Preto hľadá možnosť tvorby priestoru, v ktorom je možné opustiť mesto, kde je možné meditovať a venovať sa sebe samému a svojmu vnútru, kde je možné hľadať samotu v priamom centre veľkého mesta. Chce zmeniť tento fyzický ostrov aj na ostrov mentálny. Pokúša sa ohraňčiť nič... ohraňčiť samotu. Navrhuje priestor, ktorý je blízko aj ďaleko. Deklaruje, že samota je dobrá a lieči a osamelosť je tá, ktorá zabíja. Dětskému ostrovu dáva veľmi vážnu tému a mení jedno z posledných miest Prahy na akýsi Robinsonov ostrov samoty

Návrh

Moje prvotné pochybnosti o samotnom funkčnom využití ostrova po prečítaní filozofie autora postupne mizli. Moja predstava abstrahovaného, jednoznačného, jednoliateho a zemitého riešenia pre obyvateľa mesta sa prelínala návrhom diplomanta. Bojoval som s duálnym verejným priestorom na malom ostrove, jedným prístupným a druhým uzavoreným s nie práve mestskými objektami. Mal som pocit istoty, že menej je viac, čo platí pre tento ostrov absolútne. Ten minimalizmus sa snažil diplomant dostať do urbánneho prvého verejného priestoru, kde vytvára priestorovú kompozíciu komunikačných plôch v rôznych úrovniach s malou a jednoduchou funkciou verejných wc. Ostrov teda delí podrobne na dve časti. Z tejto prvej verejnej urbánnej časti postupne regulované prechádza do druhej časti, ktorá začína prírodnou plochou so

vzrastlými stromami. Tu vytvára zážitkový les, vzápäť miesto oplotené a definované obdĺžnikovým tvarom s tromi objektami. Prvým je zrkadlo ako trojuholníková kompozícia stien s funkciou hľadania seba samých. Druhým je pamätník oblohy - Agora a tretím pustovňa. Pri hodnotení architektonického výrazu objektu Agory mi napadá prirovanie k chrámu oblohy. Samotné pôsobenie je usmernené na vnútorný priestorový zážitok a priestorovú manipuláciu so snahou zabezpečiť deklarovanú numinozitu, teda vytvoriť emóciu nezávislú na vedomí. Posledným objektom je pustovňa na spoznanie vlastnej samoty a zbavenia sa osamelosti. Práve tomuto ponoreniu do samoty sa prieči chrámová pozícia obyčajnej pustovne na množstve schodov. Autor to priznáva a píše že s domom nie je niečo v poriadku, že je zámerne nepoužiteľný, má veľký piedestál s množstvom schodov. Ponúka sa racionálna odpoveď zdvihnutia pustovne z dôvodu zábrany pred povodňami. Že sa z nej stáva niečo viac ako obyčajná pustovňa je však na škodu. Pri abstrahovanom objekte ako je pustovňa sa mi javí tiež problematická dvojaká materialita (betón zvonku, drevo zvnútra) a tiež iluzionistická snaha o manipuláciu.

Záverečné hodnotenie

Diplomant spracoval veľmi ucelený a graficky presvedčivý dokument diplomového projektu. Veľmi pozitívne hodnotím filozofické premýšľanie študenta, jeho hľadanie zmyslu tvorby priestoru, obsiahle slovné polemiky a uvádzanie citácií a riešení iných autorov. Po prečítaní textu hodnotím jeho návrh ako kontextuálny s jeho filozofickým premýšľaním. Napriek tomu mám pári poznámok. K deklarovaniu filozofie minimalizmu v texte mám pocit, že ostrov ponúka príliš veľa zážitkov a práve jednoduchosť by mu prospela. Tiež je na mieste otázka kam na ostrove pôjde tá masa jednoduchu a racionálne premýšľajúcich ľudí mesta Prahy, ktorým sa ostrov zmenšíl plošne minimálne o dve tretiny a kapacitne len na malý počet osamelých. To je ale už priestor na polemiku s autorom, hlboko a komplexne premýšľajúcim. A práve toto jeho myslenie výborne zhmotnil v samotnom návrhu diplomového projektu.

Prácu hodnotím známkou A, výborne

Ľubomír Závodný
Autorizovaný architekt SKA

